
БОГОМИЛСТВОТО

История на Богомилството

Богомилите са идейни последователи на еретическото учение на български свещеник, живял по време на царуването на цар Петър I (927 – 969), известен като Поп Богомил.

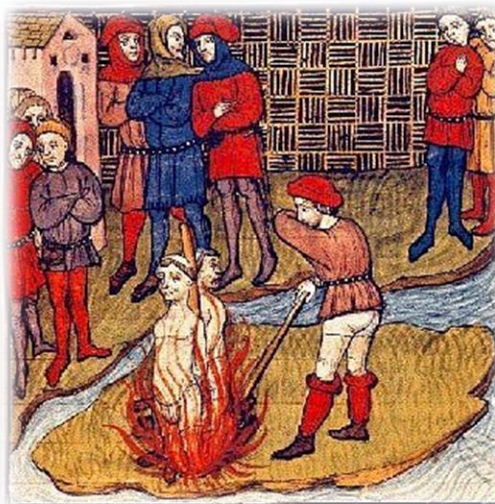
Споровете за мястото на възникването на богомилското учение нямат еднозначен отговор и до днес. Преобладава мнението, че това е станало в днешна Македония или в района на столицата Велики Преслав. Някои учени се опират на текст в Сръбския Синодик (1222 г.), – в него категорично се твърди, че поп Богомил е действал в „българска Македония при Филиповград“ – Пловдив и Тракия, което съответства на византийските представи от Средните векове.

Разпространение

Разпространено първоначално в Тракия и Македония, богомилското движение създава там първите си църкви. Въпреки преследванията, на които е била подлагана богомилската ерес, особено по времето на византийското господство, това религиозно учение просъществува в България чак до XV век. Голяма част от изповядващите го приемат исляма след османското нашествие: от тях произлизат днешните помаци, торбеши и пр.

В Сърбия през XII век след събора на Петрова църква, богомилите са безмилостно преследвани от Стефан Неманя, а книгите им изгорени. По-сигурно те се укрепват в Босна и Херцеговина. Някои от тях бягат натам след 1170 година, където намират подкрепа от босненските владетели /банове/ и по-късни крале. Владетелят бан Кулин бил страстен богомил и сектата наброявала десетки хиляди привърженици в страната. Оттам разпространението ѝ стига до сърцето на Западна Европа.

СЪЩНОСТ И ВЯРВЯНИЯ

Ядрото на богомилското учение е съставено от разказите за сътворението на Вселената и човека, за идването на Исус Христос на земята, за завършека на света и за края на човешкия род. В основни линии богомилите се придържат към библейското схващане и проповядват, че първоначален създател на Вселената е добрият Бог, който царува на седмото небе, заобиколен от ангели.

Богомилство ↔ Християнство

За разлика от християнската догма, която твърди, че Бог е единствен творчески дух, според богомилите, наред с него като вториичен създател действа още един творец - Самаил (Сатанаил, Сатана, Дявол). Според богомилите той е най-големият син на Бога и пръв негов помощник. Самаил решил да свали баща си от престола и да заеме неговото място. Той започнал да търси привърженици сред ангелите, като им обещавал, че ще им създаде по-добро царство и ще им намали данъците, които те плащат на Бога.

Богомилството било форма на бунт и съпротива срещу византийската власт. Учението проникнало в Цариград и Мала Азия. Богомилите насочили нападките си главно срещу ромейската власт и византийското висше духовенство. В края на XI век в Охридско се появил богомилът българин Лазар, за когото се твърдяло, че настройвал българите срещу гръцките свещеници и копнеел да свали ярема на крепостничеството. Много активен проповедник бил Василий, наричан Врач (Лекар), който 40 години ръководил богомилите. И той, и помощниците му били заловени от византийската власт и изгорени живи.

БОГОМИЛИТЕ - ЕРЕТИЦИ

